

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:	21/56943
Vår ref.:	20/37667-9
Saksbehandler:	Kristina Therese Klæboe
Dato:	11.05.2022

Tolkningsuttalelse-alkoholloven §1-7a vedrørende krav til universell utforming

Helsedirektoratet viser til henvendelse vedrørende krav om universell utforming. Direktoratet beklager den lange saksbehandlingstiden. Direktoratet viser til foreløpig svar hvor det fremgår at det har vært behov for ytterligere avklaringer i den aktuelle saken. Helsedirektoratet viser til tidligere tolkningsuttalelse vedrørende tariffønn og universell utforming av 22.04.2021. Direktoratet har vurdert at det er behov for en presisering, grunnet fornyet tolkning hva gjelder spørsmålet om universell utforming.

I tolkningsuttalelsen av 22.04.2021, konkluderte direktoratet med at det ikke var anledning til å legge vekt på hvorvidt krav om universell utforming er oppfylt ved vurderingen om salgs- og skjenkebevilling skal innvilges eller avslås. Direktoratet viste blant annet til uttalelser i Prop. 48 L (2010–2011) i forbindelse med spørsmål om særskilt regulering av tilgjengelighet til salgs- og skjenkesteder, hvor det ble vektlagt at krav om universell utforming ikke hadde nødvendig sammenheng med alkohollovens formål. Helsedirektoratet har foretatt en fornyet vurdering og finner at konklusjonen som fremgår av uttalelsen av 22.04.2021 ikke kan opprettholdes. Det vises til at departementets uttalelser i Prop. 48 L (2010–2011) først og fremst gjaldt hvorvidt det skulle inntas en eksplisitt regulering om tilgjengelighet i alkoholloven. Direktoratet finner at de hensyn som der er nevnt ikke har relevans i denne sammenhengen, og skal således ikke legges vekt på ved vurderingen etter alkoholloven § 1-7 a.

Helsedirektoratet viser til at landets kommuner har stor skjønnsmessig frihet ved vurdering av søknader om salgs- og skjenkebevillinger. Ifølge alkoholloven kan kommunen for eksempel vektlegge hensyn til stedets karakter, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig jf. alkoholloven § 1-7a første ledd. Oppregningen er ikke uttømmende og andre generelle samfunnsinteresser kan også være relevante hensyn, se nærmere redegjørelse i uttalelsen av 22.04.2021.

Formålet bak reglene om universell utforming er å sikre at alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse. I henhold til likestillings- og diskrimineringsloven § 17 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Plikten gjelder likevel ikke utforming eller tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for virksomheten. Krav om universell utforming er videre forankret i plan- og bygningsloven § 1-1 som sier at universell utforming skal ivaretas i planleggingen og det enkelte byggetiltak. Kravet om universell

utforming skal sikre at bygninger og omgivelser utformes slik at alle kan benytte dette på en likestilt måte. Etter Helsedirektoratets vurdering er dette en type allment hensyn som kommuner bør kunne legge vekt på i sin utforming av alkoholpolitikk, på lik linje med de hensyn som er eksplisitt nevnt i alkoholloven § 1-7 a.

Det er etter dette direktoratets vurdering at kommunene i utgangspunktet også kan legge vekt på at offentligrettslige krav som følger av andre lover, herunder krav om universell utforming, er oppfylt før bevilling innvilges eller før bevillingen kan tas i bruk. Forutsetningen er at kravet er saklig begrunnet i vedtaket om salgs- eller skjenkebevilling. Direktoratet vurderer videre at kravet til tilgjengelighet kan falle inn under hensynet til "lokalmiljøet for øvrig", dersom dette er tilstrekkelig begrunnet og fremgår av vurderingen.

Vennlig hilsen

Ellen Marie Paulssen e.f.
seniorrådgiver

Kristina Therese Klæboe
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Vedlegg: Helsedirektoratet sitt brev av 22.4.2021